

ZVLÁŠTNOSTI PROCESU PLÁNOVÁNÍ BOJE V PASUV TS

Plánování v boji spočívá ve zpracování bojových dokumentů a operačně taktických propočtů. Je uskutečňováno na základě rozhodnutí velitele a jím vydaných pokynů pro náčelníky druhů vojsk, speciálních vojsk, služeb a zástupce pro výzbroj i tyl. Úroveň plánování podmiňuje stav řídicí a organizační práce velitele (štábu). Proto je od velitelů požadováno, aby přistupovali na všech stupních velení ke zpracovávání bojové dokumentace (plánů) s vysokou politickou, odbornou a osobní odpovědností, na základě znalostí konkrétní situace podřízených štábů a vojsk.

Plánování boje i v PASUV TS je prováděno souběžně s přijímáním rozhodnutí. Je jedním z nejsložitějších, nejodpovědnějších a nejpracnějších období práce velitele i štábu divize (pluku).

V pracovním postupu velitel a štáb divize požadované údaje pro naplňování činnosti v procesu plánování postupně řeší na základě obdržených nařízení a rozkazů.

Závěry z ujasnění úkolu a hodnocení situace zakreslují důstojníci OSK „ručně“ do připravených (nadepsaných) map.

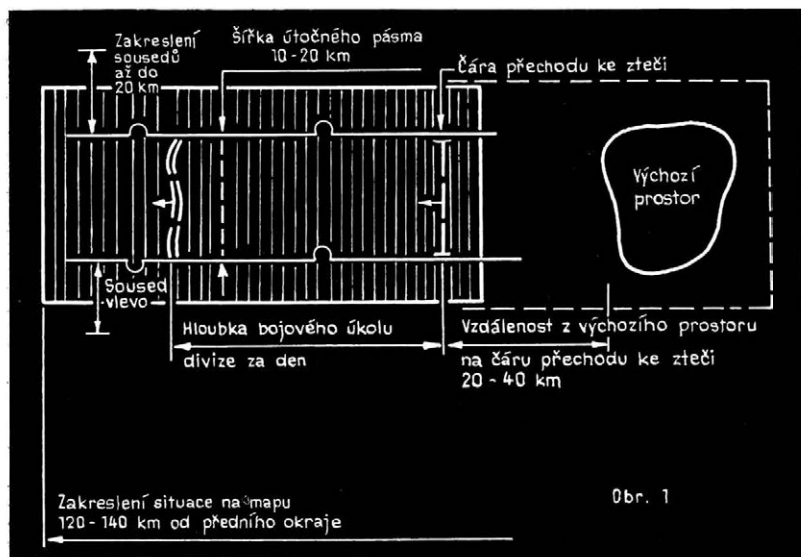
Údaje rozhodnutí jsou na mapě (v grafické formě) zpracovány postupně. Východí jsou v podstatě čtyři mapy: velitele, samostatný soulep map rozhodnutí, mapa náčelníka štábu a náčelníka operační skupiny. Mapy všech tří funkcí jsou určeny k postupnému řešení problematiky rozhodnutí (zakreslení jednotlivých údajů úhlem, schválení, překreslení).

Vyřešené a velitelem schválené části rozhodnutí jsou překreslovány z jejich map do mapy rozhodnutí. Práce postupují tak, že při dokončení této mapy rozhodnutí jsou potřebné údaje zakresleny současně na ma-

pách velitele a náčelníka štábu. Tím dochází k tomu, že v podstatě úplné rozhodnutí je připraveno třikrát a částečně jedenkrát pro potřebu operační skupiny divize.

Z hlediska metodiky práce nedochází k podstatným změnám. Mohou se postupně připravovat v podobě formalizovaných bojových dokumentů (FBD), které budou po zavedení PASUV OS dále využívány ve spojení s elektronickým výpočetním kompletem (EVK) nebo prostředky automatizace (PA).

K zásadní změně dochází ve spojení s PASUV OS, při které obdržené údaje ze stupně armády bezprostředně ovlivní zámysl boje a některé další části rozhodnutí velitele divize. Jde např. o směr hlavního úderu a úseku průlomu, způsob a pořadí rozdrčení nepřítelů, požadovaný nutný stupeň jeho palebného ničení, objekty, na které budou použity jaderné a konvenční zbraně a způsob jejich využití, bojovou sestavu divize, východí čáru, čáry rozvíjení a bezpečnostní vzdálenosti i čáru přechodu ke zteči a osy přesunu atd.



Obr. 1

Tím bude částečně docházet k naplnění i ostatních bodů rozhodnutí, tj. stanovení zámyslu boje, bojových úkolů útvarům, hlavních otázek součinnosti a všestranného zabezpečení boje, zásad organizace velení a nejdůležitějších úkolů pro politickou práci v poli a jejich zvláštností.

Mezi divizí a pluky je tento problém vyřešen. V současné době při zpracovávání grafického rozhodnutí i jeho textové části jsou využívány údaje informačních a výpočtových úloh, uložených v EVK. V procesu plánování je plně respektován Všeob-R-1, čl. 60.

Jak jsem již uvedl, plánování spočívá ve zpracování bojových a jiných dokumentů a v přípravě potřebných propočtů. Z tohoto ustanovení je třeba vycházet i v podmínkách používání prostředků PASUV TS.

Nemění se ani požadavky na bojové dokumenty (BD), které vyhotovuje štáb divize (pluku). Jde zejména o jejich přesnost, srozumitelnost, stručnost, názornost, jednoduchost a spolehlivost manipulace s nimi (rozmnžování, kopírování, doručování, opakované využívání, uchování).

V současné době při zpracovávání bojových dokumentů (plánování) pouze některé jejich části využívají formu automatizovaného zpracování. Je to dáno rozsahem automatizace a racionalizace práce velitele (štábu) v procesu plánování boje.

Ve vztahu k PASUV TS se často hovoří o racionalizaci práce. Ta představuje cílevědomý a soustavný proces zkvalitňování a zefektivňování veškeré práce velitele i štábu využíváním nejnovějších poznatků vědy a techniky a výsledků praxe vojsk především v procesu plánování boje. Výrazně jí může napomoci elektronický výpočetní komplex (EVK) pro příjem, uložení, zpracování a výdej potřebných informací. Dále také automatické dokumentování informací na abecedně číslicové tiskárně (ACT), grafickém kreslicím automatu (GKA) — grafickém souřadnicovém zapisovači. Napomoci může i zařízení pro snímání souřadnic (ZSS) a pult pro volbu formalizovaných kódogramů (PVFK) a další.

Charakteristickou zvláštností procesu plánování (počínaje zpracováním rozhodnutí velitele na mapě a textové části rozhodnutí) s využitím prostředků automatizace (PA) je bezprostřední účast velitele a náčelníka štábu divize v této práci. Oba funkcionáři přímo ovlivňují zpracování každého dokumentu a tím mohou i včas upřesňovat jak příslušná rozhodnutí, tak ostatní bojové dokumenty.

Metodika práce vyžaduje tvůrčí přístup i při použití grafického kreslicího automatu [grafického souřadnicového zapisovače] a abecedně číslicové tiskárny pro zakreslení informací o bojové situaci do

mapy nebo na průsvitku a dokumentování v textové (číslicové) formě. Tím se snižuje především počet pomocných dokumentů (tabulek, grafů a schémat), které OSK pořizovala doposud ručně. Odpadá nutnost zpracování i některých informačních a výkazových dokumentů, jejichž obsah se uchová v EVK a může být vydán jako výsledek řešení informačních či výpočtových úloh.

Grafický kreslicí automat (grafický souřadnicový zapisovač) částečně napomůže práci na mapách (na mapě 1:100 000 obsáhne plochu asi 40×80 km) a urychlí průchodnost údajů i informací. (Možností soustředění informací o situaci při plánování útoku po přesunu z hloubky — viz obr. 1.) Nenahradí ale při přípravě boje práci OSK divize.

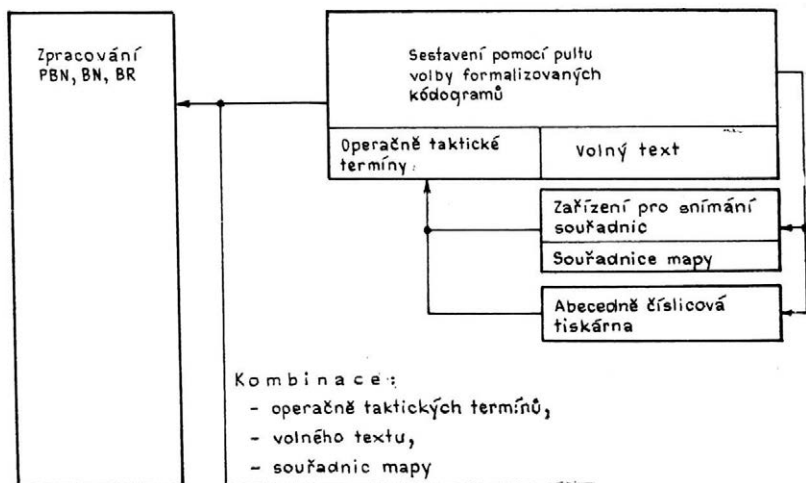
Z obr. 1 je patrné, že grafický kreslicí automat (grafický souřadnicový zapisovač) obsáhne omezeně tu činnost (vlastních vojsk, nepřítelů, sousedů), která je z hlediska rozhodnutí velitele požadována. Rozhodnutí bude i v automatizovaném pracovišti (AP) zpracováváno dosavadním způsobem na samostatném soulepu map. Ke zpracování jeho jednotlivých částí se využije údajů pořízených grafickým kreslicím automatem (grafickým souřadnicovým zapisovačem) z map nebo z oleátů. Zvlášť bude řešena činnost z výchozího prostoru po čáru přechodu ke zteči a zvlášť od čáry

rozvinování do praporečnických proudů až do hloubky 120 až 140 km. Informace o sousedech bude doplňována jako doposud (pokud budou přesahovat polohou až 20 km vpravo nebo vlevo od útočného pásma divize).

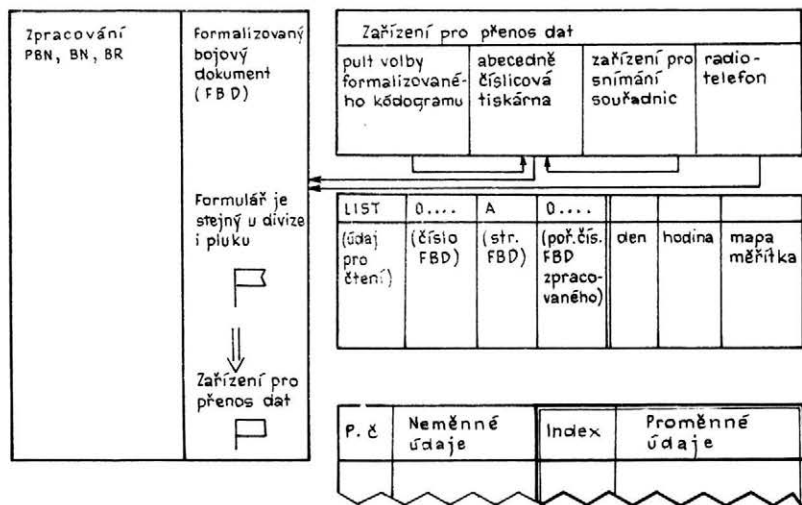
Myslím, že pro plánování boje výhodné řešit pořizování průsvitek se situací k jejímu přenesení na mapu rozhodnutí pomocí grafického kreslicího automatu (grafického souřadnicového zapisovače). U ostatních dokumentů je možné využívání abecedně číslicové tiskárny s požadovanými údaji, kdy se celý text předběžného bojového nařízení (PBN) nebo bojového nařízení (BN), bojového rozkazu (BR) sestaví pomocí pultu volby formalizovaných kódogramů, zařízení snímání souřadnic a abecedně číslicové tiskárny. Ke kombinovanému zpracování dokumentů je vhodné využít operačně taktických termínů, volného textu a souřadnic mapy.

Metodiku zpracování textových bojových dokumentů — viz obr. 2.

V procesu plánování boje může být využito i jiných pracovních postupů při zpracovávání bojových dokumentů. Např. štáb divize i pluku připraví stejný formulář. Ke zpracování na VS divize se využije pult volby formalizovaných kódogramů, abecedně číslicová tiskárna, zařízení pro snímání souřadnic a souběžně radiotelefon. List upozorňuje na číslo formalizovaného bo-



Obr. 2



Obr. 3

jového dokumentu (formulář), stranu, pořadové číslo, den, hodinu a mapu. V dalším je ostatní řešeno přes index a proměnné údaje — viz **obr. 3**.

Schvalování plánovací dokumentace se provádí tradičním způsobem. V té době NS se zúčastňuje prací na konečné úpravě hlavních bojových dokumentů (rozhodnutí, BR, plánové tabulky součinnosti, grafikonu násilného přechodu vodní překážky, plánu pochodu, nařízení jednotlivých druhů bojového zabezpečení, plánu pořádkové služby, plánu rekognoskace, plánu palebného ničení nepřítele apod.).

Organizace součinnosti k přijatému rozhodnutí velitele se v zásadě nemění ani

v PASUV TS (OS). Vliv prostředků automatizace se **projeví** zejména:

- ve zkvalitnění vzájemné výměny informací mezi orgány velení,
- ve zvýšení operativnosti zpracováváných bojových dokumentů, které obsahují otázky součinnosti,
- v dosažení správného osvojení a jednotného chápání stanovených úkolů.

Organizace a provedení kontroly připravenosti vojsk ke splnění úkolů v PASUV TS se zjednoduší. Zobrazovací prostředky a prostředky pro dokumentování informací dovolují operativně hodnotit rozhodnutí velitelů pluků z hlediska situace divize. Automatizace nevylučuje ostatní formy a metody kontrol.